

AKCINĖ BENDROVĖ „ŠIAULIŲ ENERGIJA“

Kodas 245358580 Pramonės g.10 LT-78502, Šiauliai Tel. (8 41) 59 12 00 Faks. (8 41) 54 03 07
Atsiskaitomoji sąskaita LT35718000003467599 AB Šiaulių bankas Banko kodas 71800
El. paštas info@siaulenerg.lt www.senergija.lt PVM kodas LT-453585811

2014-06-25

Nr. RA-6448

Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės
Komisijai
rastine@regula.lt

2014-06-25 Nr. SD-1839

DĖL ŠILUMOS PASKIRSTYMO TAISYKLIŲ PROJEKTO

AB „Šiaulių energija“ (toliau Bendrovė) pastabos Šilumos paskirstymo taisyklių projektui (toliau Taisyklių projektas):

1. Dėl Taisyklių projekto suderinimo su Lietuvos Respublikos Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymu (toliau Paramos įstatymas). Taisyklių projekte šilumos paskirstymo eigoje atsiranda naujų dedamųjų, tokių kaip - vartotojui priskirtas šilumos kiekis su nepaskirstytu karštu vandeniu, šilumos kiekis grindų šildymui, kurių kompensavimas nėra numatytas. Pirmąjį kartą teiktam Taisyklių projektui Bendrovė teikė šią pastabą, tačiau į šią pastabą nebuvo atsižvelgta, nurodant, kad ir toliau galios šilumos normatyvai nustatyti Atskirų energijos ir kuro rūšių sąnaudų normatyvų būstui šildyti ir karštam vandeniu ruošti nustatymo bei taikymo metodikoje (toliau Metodika), patvirtintoje Komisijos 2003 m. gruodžio 22 d. nutarimu Nr. O3-116. Tačiau kompensacijos apskaičiavimo dydžiui yra aktualūs ne tik normatyvai, bet ir paslaugų dedamosios, kaip antai Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012 m. sausio 25 d. įsakymu Nr. A1-35 (kuriuo iš esmės yra patvirtinti kompensacijų už šildymą ir karštą vandenį apskaičiavimo variantai) patvirtintame 4 priede, nustatyta, kad kompensuojant karštą vandenį yra kompensuojama mokėjimo už karštą vandenį (kurio kiekis neviršija nustatytų normatyvų) ir mokėjimo už šilumos kiekį priskirtą karšto vandens temperatūrai palaikyti (kurio dydis neviršija Metodikoje nustatytų normatyvų). Šioje formoje nenumatytas nei šilumos kiekio su nepaskirstytu karštu vandeniu kompensavimas, nei grindinis šildymas. Jei šiuos dydžius kompensuojant reikėtų pridėti pavyzdžiui prie karšto vandens ar cirkuliacijos, lieka neaišku prie kurios paslaugos pridėti šiuos dydžius, kad įvertinti jų normatyvus. Atkreiptinas dėmesys, kad šilumos kiekio dalis, suvartojama pastato karšto vandens stovuose, kai jie įrengti bendrojo naudojimo patalpose, tiek Taisyklių projekte, tiek šiuo metu galiojančiame šilumos paskirstymo metode Nr. 3 yra priskiriama bendrosioms reikmėms, vartotojams paskirstoma pagal plotą. Tokiu būdu nešildymo sezono metu, ši šilumos kiekio dalis logiškai turėtų būti priskiriama karšto vandens temperatūros palaikymui ir kompensuojama kartu su karštu vandeniu, įvertinus normatyvą (kWh/butui per mėn., nepriklausomai nuo ploto), nustatytą Metodikoje, kai tuo tarpu vartotojui priskirtoji dalis yra nustatoma pagal plotą. O šildymo sezono metu lieka neapibrėžta, ar šilumos kiekis bendrosioms reikmėms yra daugiau cirkuliacija, ir kompensuojamas su karštu vandeniu, taikant atitinkamus normatyvus, ar bendrojo naudojimo patalpų šildymas, kuris kompensuojamas su šildymu, taikant atitinkamus normatyvus.

2. Dėl Taisyklių projekto IX skyriaus pirmo skirsnio (C1). Reikia grindinio šildymo dedamosios atsiradimą suderinti su kitomis Taisyklių projekto nuostatomis. Taip pat peržiūrėti šilumos kiekio cirkuliacijai paskirstymą atskiriems vartotojams.

2.1. 49.6. punkte Q_{PR} yra apskaičiuojama kaip Q_{BR} suma pridėdant Q_{BRGT} sumą. Tačiau vadovaujantis Taisyklių projekto logika Q_{BR} yra apskaičiuojamas tik žinant dydžio Q_{PR} reikšmę (išskyrus 49.3. Taisyklių projekto punkte nurodytą formulę), tokiu būdu ši formulė tampa nekorektiška. Taip pat svarbu atkreipti dėmesį, kad 49.6. punkte nurodyta formulė, leidžia

suprasti, kad šilumos kiekis grindiniam šildymui yra pastato cirkuliacijos šilumos kiekio Q_{PR} dalis, kai tuo tarpu Taisyklių projekto 4 priede šios nuostatos nėra, tai yra pastato šilumos kiekis cirkuliacijai apima tik vonių šildytuvus ir cirkuliaciją stovuose. Šie netikslumai gali būti sprendžiami įvedant naują kintamąjį, pavyzdžiui Q_{PRH} – pastate suvartotas šilumos kiekis cirkuliacijai ir vonių sanitarinėms higieninėms sąlygoms užtikrinti (analogiškas naudojamas 58 punkte). Tuomet 49.6. punkte esanti formulė gali būti pakeista į $Q_{PRH} = Q_{PR} + \sum Q_{BRGr}$. Logiška jei ši formulė būtų apibendrinanti, tai yra nurodyta ne 49.6, bet 49 punkte, o jau vėliau būtų nurodyti variantai, kaip gali būti nustatomas Q_{PR} , taip pat nurodyta kaip apskaičiuoti Q_{BRGr} .

2.2. Jei laikyti, kad Taisyklių projekte 49.6. punkte nurodyta formulė yra teisinga, tuomet nustatant pastato šilumos kiekį cirkuliacijai pagal taisyklių projekto 49.1. punktą, tai yra pagal 2 priedą, grindiniam šildymui tenkanti šilumos dalis būtų vertinama kaip pastato šilumos kiekis cirkuliacijai, tačiau norint nustatyti pastato šilumos kiekį atskirai vonių šildytuvams ir cirkuliacijai, tektų iš viso kiekio vėl atimti butų šilumos kiekių grindų šildymui sumą. Bendrovės pastabų 2.1. punkte siūlomas sprendimas, išspręstų ir šią situaciją. Bendrovės nuomone, kadangi Taisyklių projekte nustatyta grindinio šildymo šilumos kiekio nustatymo tvarka butui nepriklauso nuo sezoniškumo ir faktiškai butui yra konstanta, siekiant šilumos paskirstymo tikslumo bei išvengti paklaidų, netikslinga ją pridėti, vėliau atimti.

2.3. 51.2.1. nurodyta, kad virtotojui priskiriamas šilumos kiekis cirkuliacijai yra apskaičiuojamas pagal 49.6. punkte nustatytą tvarką, kai tuo tarpu šiame punkte nustatyta šilumos kiekio pastato cirkuliacijai apskaičiavimo tvarka. Atkreiptinas dėmesys, kad Taisyklių projekte įgyvendinta šilumos kiekio priskyrimo pastato cirkuliacijai tvarkos logika nurodo, kad tiek šildymo, tiek nešildymo sezonais pirma apskaičiuojamas bendras pastato, o ne buto šilumos kiekis cirkuliacijai, todėl sezoniškumas turi įtakos tik pastato šilumos kiekio cirkuliacijai nustatymui, ir netikslinga, nors šiuo metu Taisyklių projekte tai numatyta, atskiram virtotojui priskiriamą šilumos kiekį skaičiuoti skirtingai, atsižvelgiant į sezoną. Taisyklių projekte virtotojui priskiriant šilumos kiekį cirkuliacijai reikia atsižvelgti ne į sezoniškumą, bet: a) kokiū būdu yra nustatomas pastato šilumos kiekis cirkuliacijai Q_{PR} (pagal 4 priedą ar Taisyklių projekto 49.3 nustatyta tvarka); b) ar pastato butuose yra vienoda ar skirtinga karšto vandens tiekimo sistema.

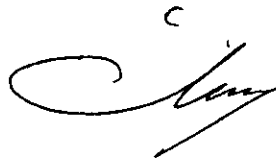
2.4. Taisyklių projekto 52 punkte nustatyta šilumos kiekio cirkuliacijai priskyrimo butui tvarka „Kai ne visuose butuose įrengta vienoda karšto vandens tiekimo sistema ...“, bei nurodyta, kad koeficientas k_{BR} nustatomas vadovaujantis 4 priedu, tačiau 4 priedas (tiek pavadinimu, tiek turiniu) yra skirtas šilumos paskirstymui, kai pastato butuose įrengti ne vienodos galios vonių šildytuvai, o ne tam atveju, kai pastato butuose yra skirtingos karšto vandens teikimo sistemos. Tokiu būdu šilumos paskirstymas, kai namo butuose yra skirtingos karšto vandens tiekimo sistemos, Taisyklių projekte yra visiškai neregamentuotas. Dėl didelio tokių daugiabučių gyvenamųjų namų skaičiaus, šiuo metu ši situacija laikoma tipine ir galiojantys šilumos paskirstymo metodai ją pakankamai sėkmingai sprendžia. Todėl tokių namų, kurių butuose yra skirtingos karšto vandens tiekimo sistemos, šilumos paskirstymas nelaikytinas individualiu, ir toks paskirstymas turi būti nustatytas Taisyklių projekte.

2.5. Taisyklių projekto 52 punkte nurodyta, kad koeficientas k_{BR} nustatomas 4 priede, nors šiame priede tokio kintamojo apskaičiavimo tvarkos visai nėra, be to šiame priede yra apskaičiuojami ne tik koeficientai k_{PR} ir k_{BRGal} , bet ir konkretus šilumos kiekis cirkuliacijai priskiriamas butui. Todėl siekiant vienareikšmiškumo, reikėtų: a) taisyti 52 punkto (14) formulę (kuri duotuojų atveju nėra korektiška, nes nesuderinta su 4 priedu), 4 priede paliekant tik koeficientų nustatymo tvarką, arba b) naikinti 52 punkto (14) formulę ir tokiu atveju nukreipti šilumos kiekio cirkuliacijai priskyrimą butui į 4 priedą, jame paliekant tiek koeficientų, tiek šilumos kiekių virtotojams nustatymo tvarką.

3. Dėl Taisyklių projekto XII skyriaus trečio skirsnio (BR3). Derinant šiuo metu galiojančių šilumos paskirstymo metodą Nr. 3, Bendrovė ne kartą yra atkreipusi dėmesį, kad skirstant šilumos energiją namuose, kurių butuose įrengti šilumos apskaitos prietaisai šildymui (paprastai tai yra naujos statybos arba renovuoti namai) gali nelikti šilumos kiekio, kurį būtų galima priskirti bendrosioms reikmėms. Bendrovės nuomone, tai gali atsitikti ne tiek dėl gedimų ar šilumnešio reikiamų parametrų nesilaikymo, kiek dėl šildymo ir karšto vandens sistemų darbo efektyvumo, kai pavyzdžiui karšto vandens ruošimui nesunaudojami teisės aktais ir (ar) karšto vandens kainos dedamosiose nustatyti šilumos normatyvai, tuo tarpu daliai butų gali būti nustatomi maksimalūs šilumos energijos normatyvai butų šildymui (kurie būna didesni, nei faktiškai sunaudotas šilumos kiekis). Tokiu būdu gali nebelikti šilumos kiekio, kurį būtų galima priskirti bendrosioms reikmėms, o tuo pačiu nebėra galimybės taikyti tolygaus šildymo sąlygos arba šilumos kiekis priskirtas bendrosioms reikmėms yra mažesnis nei šilumos kiekis papildomai apskaičiuotas (taikant Taisyklių projekte nustatytą minimalaus tolygaus šildymo koeficientą – 0,4) vartotojams nesilaikantiems tolygaus šildymo sąlygos. Suprantama, matematiškai, jei nelieka šilumos kiekio bendrosioms reikmėms, tai neskaičiuojama ir papildoma šilumos kiekio dalis tolygaus šildymo sąlygos nesilaikantiems vartotojams. Tačiau jei bendrosioms reikmėms priskirtos šilumos dalies nepakanka tolygaus šildymo sąlygai pritaikyti su Taisyklių projekte nustatytu koeficientu, turėtų būti numatyta tolygaus šildymo sąlygos koeficiento perskaičiavimo tvarka, kad būtų gaunamas šilumos balansas.

4. Dėl Taisyklių projekto VI skyriaus 25 punkto, šilumos kiekio butams ir (ar) kitoms patalpoms šildyti dalies ŠB2. Bendrovės nuomone, būtina detaliau nurodyti, koku atveju galima vadovautis įrengtais dalikliais kaip matavimo prietaisais ir būtinai turi likti reikalavimas, kad dalikliai turi būti įrengti vadovaujantis šilumos daliklių įrengimo, rodmenų registravimo bei reguliuojamų šilumos sąnaudų dalies paskirstymo vartotojams projektu. Tiek šiuo metu galiojančiuose šilumos paskirstymo metoduose, tiek Taisyklių projekte, kiek įmanoma tikslesniam šilumos paskirstymui reikalingas tikrai nemažas skaičius duomenų. Todėl tikslinga rengiant daugiabučių namų šildymo sistemos rekonstrukcijos ir (ar) matavimo priemonių įrengimo projektus, kelti tiems projektams reikalavimą, kad juose būtų nurodyti visi būtini duomenys, reikalingi kiek įmanoma tikslesniam šilumos paskirstymui. Tokiu būdu būtų labiau pateisinti vartotojų lūkesčiai galutiniam projekto įgyvendinimui, tai yra kiek įmanoma tikslesniam šilumos paskirstymui. Šiuo metu galiojančiame Šilumos šildymui paskirstymo dalikliais metode Nr. 6 yra nurodyta, kad dalikliai yra įrengiami pagal projektą ir pateikiami esminiai reikalavimai projektui. Šiuo teisės aktu vadovaujasi vartotojai, projektuotojai, prižiūrėtojai, šilumos tiekėjas, todėl aukščiau minėtos nuostatos turėtų likti ir Taisyklių projekte.

Finansų ir ekonomikos direktorė

Audronė Čepulienė